

FINANSIERINGSRET

Sommereksamen 2008

Begge opgaver skal besvares. Opgave 1 vægtes med 1/3, og opgave 2 vægtes med 2/3.

Opgave 1

Der ønskes en kortfattet redegørelse for begrebet ”støtteerklæring” samt for ligheder og forskelle mellem to offentliggjorte domme om sådanne erklæringer, U 1994.470 H og U 1998.1289 H.

Opgave 2

Ved skøde af 11. juli 2007 solgte Søren Sivertsen sin landbrugsejendom til Dan Drevsen. Til delvis berigtigelse af købesummen underskrev Drevsen samme dag et 20-årigt sælgerpantebrev på 500.000 kr. til Sivertsen. Pantebrevet angav, at terminsydelser forfaldt den 11. juni og den 11. december, og at debitor herefter havde 7 dages løbetid til betaling. Pantebrevet indeholdt i øvrigt følgende særlige vilkår: ”Debitor har indtil den 1. januar 2012 ret til at indfri nærværende pantebrev til kurs 80 af den til enhver tid værende restgæld”. Drevsen betalte ikke første termin, som var december termin 2007, rettidigt. Årsagen hertil var, dels at Drevsen havde glemt at tilmelde betalinger på pantebrevet til betalingservice i sit pengeinstitut, dels at Drevsen var bortrejst på en forlænget juleferie, således at han ikke reagerede på Sivertsens rykkere i overensstemmelse med tinglysningsloven. Da Drevsen kom hjem fra ferie i midten af januar, lå der i posten ud over de nævnte rykkere et brev fra Sivertsen om, at han hævdede kreditaftalen om pantebrevet, og at Drevsen måtte betale ham 500.000 kr. Drevsen, der var særdeles velhavende, gjorde i første række gældende, at Sivertsens ophævelse var uberettiget. Drevsen gjorde i anden række gældende, at han under ingen omstændigheder kunne være forpligtet til at betale Sivertsen mere end 400.000 kr. – **Hvordan er retsstillingen mellem Drevsen og Sivertsen vedrørende pantebrevet? (Ved besvarelsen bortses fra rentekrav).**

Mellem leasingelskabet Lynfinans A/S og direktør Kurt Kold blev der den 31. december 2005 indgået aftale om Kolds leasing af en nærmere angivet direktionsvogn. Leasingkontrakten angav at løbe i 5 år og indeholdt i øvrigt følgende bestemmelse: ”Ved leasingkontraktens ophør kan Kold købe den af leasingaftalen omfattede direktionsvogn til 10% af dens restværdi”. Kolds økonomi blev pludselig meget dårlig, og to år inde i leasingperioden anmodede en af hans kreditorer om udlæg i bilen for et beløb, der langt oversteg dens værdi. Kort efter misligholdt Kold sin

betalingsforpligtelse i henhold til leasingkontrakten, og Lynfinans A/S hævdede berettiget kontrakten over for Kold. Lynfinans A/S mente ikke at skulle respektere det foretagne udlæg, mens udlægshaver hævdede at have fortrinsret til at søge sig fyldestgjort i bilen. – **Hvordan er retsstillingen mellem Lynfinans A/S og udlægshaveren?**

Direktør Kold havde i efteråret 2007 fået installeret to nye badeværelser i sin privatbolig. Arbejdet var udført af murermester Flemming Findinge, der i overensstemmelse med den indgåede aftale havde fremsendt en faktura på 210.000 kr. for det udførte arbejde. Som følge af Kolds dårlige privatøkonomi kunne Kold, der ikke bestred fakturaens størrelse, ikke betale fakturaen. Efter at have opnået udeblivelsesdom over Kold, foretog Findinge den 15. februar 2008 i fogedretten udlæg i Kolds indestående på 127.358,85 kr. på en almindelig indlånskonto i Bonusbanken. Bonusbanken modtog samme dag meddelelse om udlæggets foretagelse. Kold havde også en kassekredit i Bonusbanken med en trækningsret på 700.000 kr. Den 15. februar 2008 var der et træk på 789.780 kr., og kassekreditkontrakten var således overtrukket med 89.780 kr. Kassekreditkontrakten indeholdt følgende bestemmelse: *"I tilfælde af overtræk er banken berettiget til at opsigte kassekrediten til indfrielse i sin helhed med dags varsel"*. Den 16. februar 2008 fremsendte Bonusbanken et brev til Kold, hvori banken under henvisning til overtrukket opsagde kassekrediten til indfrielse med dags varsel. Kold var ikke i stand til at indfri kassekrediten, og den 5. marts 2008 blev der med fristdag den 3. marts 2008 på begæring af Bonusbanken afsagt konkursdekret over Kold på baggrund af den forfaldne kassekredit. **Kan Bonusbanken benytte kassekreditfordringen til modregning i indestændet på indlånskontoen?**

Løsningseksempel

Forholdet mellem Sivertsen og Drevsen

Det kan uden videre fastslås, at Sivertsens ophævelse er berettiget. Det gør naturligvis herved ingen forskel, *at* Drevsen er særdeles velhavende, *at* han har glemt at tilmelde pantebrevsbetalingerne til betalingservice, *og at* han har været på ferie, mens Sivertsen gennemførte rykkerproceduren. I Lærebogen s. 51 f. hedder det, at en forfaldsgrund, der i sit udgangspunkt er rimelig, men som konkret får urimelige virkninger, efter omstændighederne kan tilsidesættes. Det er imidlertid åbenbart ikke en sådan situation, som foreligger her, idet Sivertsen har fulgt den i tinglysningsloven foreskrevne rykkerprocedure, jf. nærmere TL § 42 a, stk. 2, og Lærebogen s. 56. Synspunkter om betalingsvilje/betalingssevne afskærer således ikke Sivertsen fra at hæve.

Spørgsmålet er herefter, hvilken kurs Sivertsen kan kræve i anledning af ophævelsen. Påstandene må forstås således, at Sivertsen kræver betaling til kurs pari, mens Drevsen mener at kunne påberåbe sig den særlige indfrielsesklausul i pantebrevet om indfrielse til kurs 80. Det argument, som nærmest kunne føre til en pligt til indfrielse til kurs 100, er at en kontraktspart (her: Drevsen) kan antages at være afskåret fra at støtte ret på en aftale, som er ophørt ved ophævelse. I pensum er spørgsmålet om indfrielseskursen i tilfælde, hvor der kunne være opsagt af debitor til favørkurs, men hvor der berettiget er hævet af kreditor, behandlet i U 1974.802 V og U 2001.43 H samt i Lærebogen s. 50. Begge de nævnte domme og Lærebogen tillader indfrielse til favørkurs.

Forholdet mellem Lynfinans og udlægshaveren

Kontrakten mellem Lynfinans A/S og Kold er betegnet som en leasingaftale, d.v.s. en lejeaftale, og udgangspunktet er, at tredjemand – her udlægshaveren – må respektere udlejerens ejendomsret. Kreditaftalelovens § 6, stk. 2, indeholder imidlertid en bestemmelse, hvorefter en lejekontrakt skal anses som et køb med ejendomsforbehold, såfremt det ”må antages at have været meningen, at modtageren af tingen skal blive ejer af den.” Den aftalte meget betydelige underpris – 10 % af restværdien – indebærer at det i det foreliggende tilfælde klart må anses at have været meningen, at Kold ved periodens udløb skulle blive ejer af bilen, jf. Lærebogen s. 269 f. Leasingaftalen må herefter omkvalificeres fra en lejekontrakt til en købekontrakt med ejendomsforbehold, således at Lynfinans A/S stilles som en sælger, der har ejendomsforbehold i det solgte. Dette ”redder” imidlertid ikke Lynfinans A/S i den foreliggende situation, idet aktivets art – et motorkøretøj – medfører, at sælgerens ejendomsforbehold ikke nyder beskyttelse over for køberens retsforfølgende kreditorer, medmindre ejendomsforbeholdet er tinglyst, jf. TL § 42 d, stk. 1. Se Lærebogen s. 182.

Forholdet mellem Bonusbanken , Kurt Kold og Flemming Findinge

Idet Bonusbankens modfordring – kassekreditte – ikke er forfalden på det tidspunkt, hvor Bonusbanken fik meddelelse om udlæggets foretagelse, er Bonusbanken som udgangspunkt afskåret fra at benytte kassekreditfordringen til modregning, idet betingelserne i GBL § 28 ikke er opfyldt. Afsigelsen af konkursdekretet den 5. marts 2008 med fristdag den 3. marts 2008 medfører imidlertid, at udlæg foretaget senere end tre måneder før fristdagen omstødes, jf. KL § 71, stk. 1. Findinges udlæg i indeståendet på indlånskontoen bortfalder derfor, og Bonusbanken kan herefter formentligt anvende kassekreditfordringen til modregning i Kolds indestående på indlånskontoen, jf. KL § 42. Det kræves ikke, at en besvarelse når til det her anførte resultat, men problemet skal

ses. I pensum er spørgsmålet om modregning i indlånskonti behandlet i Jan Staal Andersens artikel i U 1994 B s. 91-94 og Lærebogen s. 93 f.

”Lærebogen” er: *Lennart Lynge Andersen og Erik Werlauff: Kreditretten*, 4. udgave (2005)